

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 25.06.2026
Sayı : 1922

10/4320

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde buğday üretiminin sürdürülebilirliği, açıklanan alım fiyatlarının üretim maliyetleri üzerindeki etkileri, ekim alanlarında yaşanan daralma, ithalata bağımlılığın nedenleri ve gıda egemenliği açısından ortaya çıkan risklerin, çiftçilerin sorun ve taleplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 05.06.2026

Av. Mehmet Tanel
Sarıyer Mev.

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

Tahsin Ocaklı
Rize MV

Ercan Özgöçdemir
İstanbul MV.

A. Sibel Yarikömeroğlu
İstanbul MV.

Nurten Mantar
Pelitçe MV
Cemal ENGİNYURT
İstanbul

Seyit İbrahim
Ordu MV.

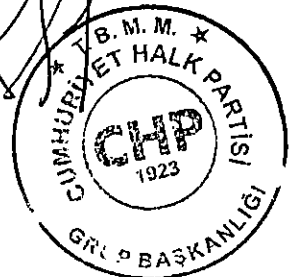
Burhaneddin Özgür
K. Manisa MV.

Mehmet Yıldız Kora
Hatay

Özgür Erdem İmreli
Ardahan

Orhan Sumer
Adana MV.

Tarkan Ateş
Bolu MV.

GEREKÇE

Buğday, Türkiye'nin gıda güvenliği ve tarımsal üretim yapısı açısından stratejik öneme sahip temel ürünlerden biridir. Ekmek başta olmak üzere çok sayıda temel gıda maddesinin hammaddesi olan buğdayın yeterli ve sürdürülebilir biçimde üretilebilmesi, yalnızca tarım sektörünün değil ülkenin ekonomik ve sosyal istikrarının da temel unsurlarından biridir.

Ancak son yıllarda artan girdi maliyetleri, kuraklık ve iklim değişikliğinin etkileri, yüksek mazot, gübre, ilaç ve tohum fiyatları ile üreticilerin gelirlerinde yaşanan gerileme nedeniyle buğday üreticileri ciddi ekonomik zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Açıklanan buğday alım fiyatlarının üretim maliyetlerinin altında kaldığı yönündeki yaygın değerlendirmeler, üreticilerin zarar ederek üretim yapmak zorunda bırakıldığına ilişkin kaygıları artırmıştır.

Üreticinin emeğinin karşılığını alamaması, birçok bölgede buğday ekim alanlarının daralmasına ve çiftçilerin üretimden çekilmesine yol açmaktadır. Tarımsal üretimden uzaklaşma eğilimi, Türkiye'nin buğday arzında dış kaynaklara bağımlılığını artırmakta ve uluslararası piyasalardaki fiyat dalgalanmaları ile jeopolitik gelişmelere karşı ülkemizi daha kırılgan hale getirmektedir.

Gıda egemenliği; bir ülkenin kendi halkının gıda ihtiyacını öncelikle kendi üretim kapasitesiyle karşılayabilmesini ifade etmektedir. Buğday üretimindeki gerileme ve ithalata bağımlılığın artması, gıda egemenliği açısından önemli riskler doğurmaktadır. Üretimin sürdürülemez hale gelmesi durumunda, gelecekte temel gıda maddelerine erişim, fiyat istikrarı ve arz güvenliği bakımından ciddi sorunlarla karşılaşılması ihtimali bulunmaktadır.

Bu çerçevede;

- Açıklanan buğday alım fiyatlarının gerçek üretim maliyetleriyle ilişkisi,
- Üreticilerin gelir kayıplarının boyutu,
- Buğday ekim alanlarında meydana gelen değişimlerin nedenleri,
- İthalata bağımlılığın ekonomik ve stratejik sonuçları,
- Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği önündeki engeller,
- Gıda güvenliği ve gıda egemenliği bakımından ortaya çıkan riskler,
- Üreticilerin korunması ve buğday üretiminin artırılması için alınması gereken tedbirler

hususlarının bütün yönleriyle araştırılması, kamu yararı açısından zorunlu hale gelmiştir.

Bu nedenlerle, ülkemizde buğday üretiminin mevcut durumunun, üreticilerin karşı karşıya bulunduğu sorunların ve gıda güvenliği açısından ortaya çıkan risklerin tespit edilmesi; gerekli yasal, idari ve ekonomik önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması büyük önem taşımaktadır.

